

A kiépített miniállomás-hálózat legfontosabb működési céljai az alapadatgyűjtés mellett a következők: erdészeti adatszolgáltatás, abiotikus kárkockázat-figyelés, monitoring, kapcsolódó pályázatok adattámogatása (*aszályok, jégkárók, szélöntések, vi-barkárok*), térségi ökoturisztikai online adatszolgáltatás, archívum elérhetőség, visszakereshetőség, oktatási funkciók bővítése, erdei iskolák oktatási programjainak támogatása, vesztély-előrejelző, figyelmeztető rendszer felállítása.

Összefoglalás

Erdőökológiai szempontból meghatározóak egy adott terület légkörének fizikai tulajdonságai, az abiotikus környezeti tényezők: *fény, fényeloszlás, bőviszonyok, víz, csapadék, páratarta-*

lom, vízgazdálkodás, légkör-összetétel, mechanikai-fizikai hatások stb.

Ezek a tényezők voltaképpen a különböző életközösségeket alapvetően szabályozó kényszerfeltételeket jelentik. Az erdőklíma-vizsgálatok e feltételek meglétét, alakulását, változásait állítják kutatásaik homlokterébe.

A bioszféra egyik alapvető rendszere az éghajlat, a talaj- és a növénytakaró kölcsönhatása – melynek komplex visszacsatolásai az erdő ökoszisztémájának működésében is elsődlegesek. Az éghajlatot meteorológiai elemek – légkörfizikai tulajdonságok, hőmérséklet, páratartalom, csapadék stb. – térben és időben folyamatosan változó rendszere alakítja. A klímát alkotó meteorológiai elemek nem mindegyike és nem azonos mértékben gyakorol hatást a növénytakaró elemeire. Ezzel párhuzamo-

san, egyetlen időjárási elem megváltozása nem feltétlenül változtat meg egy olyan rendkívül sok irányba alkalmazkodó rendszert, mint az erdei ökoszisztéma. Ezért a konkrét vizsgálatok, modellezések során érdemesebb csak néhány, szignifikáns elemet kiválasztani. Ezek alkotják az ún. ökoklímát, mely egyben az erdőgazdálkodás kiemelten fontos meghatározója.

A bioklimatológia gyakorlati eredményei fontos eszközök az egyes területek szakszerű és tartamos kezelési módjainak kialakításában, a térség adottságaihoz illő, ésszerű tájhasználati tervek kidolgozásában és alkalmazásában.

Nagy László

tudományos munkatárs,
projekt koordinátor
Ipoly Erdő Zrt.

A FAO erdészeti tevékenységei

Immár több mint egy évtizede, hogy az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Világszervezetének (Food and Agriculture Organization of the United Nations, továbbiakban FAO) egyik regionális irodájának ad otthont hazánk. A Közép- és Kelet-európai Iroda 1996-ban költözött Budapestre, és attól kezdve látja el a térségben az aktuális agrárproblémák orvoslását.

Az alrégió 23 országot foglal magába, melyek az alábbiak: Albánia, Azerbajdzsán, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Cseh Köztársaság, Észtország, Fehéroroszország, Grúzia, Horvátország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Macedónia, Magyarország, Moldova, Montenegró, Oroszország, Örményország, Románia, Szlovákia, Szlovénia, Szerbia és Ukrajna. A fenti felsorolásból is látszik, hogy az érintett területek földrajzi adottsága, szakmai háttere és fejlettségi szintje meglehetősen széles skálán mozog.

Ennek köszönhetően nincs két ugyanolyan probléma; ezért a programokat az ország igényeihez kell igazítani, illetve kialakítani. A projektek kidolgozását az adott célország érintett minisztériumának felkérése alapján a FAO szakreferensei és szakértői végzik. Ők a kivitelezés

vezetésében és koordinálásában is aktív szerepet töltenek be, természetesen az ország szakmai gárdájával együtt. Az erdészeti projektek döntő többsége az állami, illetve a magán-erdőgazdálkodás támogatását, az erdészeti szektor politikai környezetének fejlesztését és az erdőgazdálkodás információs és kommunikációs csatornáinak fejlesztését támogatta.

Magyarországot eddig 17 alkalommal támogatta a FAO Technikai Együttműködési Programja (Technical Cooperation Programme), ezekből az erdészeti szektort 2 érintette. Az egyik a Buják környéki erdészeti és vidékfejlesztési terv támogatása és előkészítése, illetve az innovatív erdőgazdálkodás megtervezése és kialakításának támogatása. Ez utóbbiról szóló összegző jelentést az Erdészeti Lapok májusi számában mellékelte a FAO.

Reméljük, hogy az erdészeti szakma hasznos tapasztalatokkal gazdagodott a projektek lefutása alatt, illetve a gazdálkodás gyakorlata is megtalálja (a lehetőségek figyelembe vételével) a természetközeli erdőgazdálkodás eddig nem alkalmazott eszközeit.

Inhaizer Hubert Nimród
erdészeti referens